Kadınlar dövülür mü

İddia I: Nisa 34. "Allah'ın insanlardan bir kısmını diğerlerine üstün kılmasına bağlı olarak ve mallarından harcama yapmaları sebebiyle erkekler kadınların yöneticisi ve koruyucusudurlar. Sâliha kadınlar Allah'a itaatkârdırlar. Allah'ın korumasına uygun olarak, kimsenin görmediği durumlarda da kendilerini korurlar. (Evlilik hukukuna) baş kaldırmasından endişe ettiğiniz kadınlara öğüt verin, onları yataklarda yalnız bırakın ve onları dövün. Eğer size itaat ederlerse artık onların aleyhine başka bir yol aramayın; çünkü Allah yücedir, büyüktür."

Allah kadınları dövmeyi emrediyor.

Cevap: Bu ayete baktığımızda kadını boş yere dövün diye bir emir görmüyoruz. İslam'da her kişi dövülebilir mesela zina yapan erkek veya kadına 100 sopa vurulur. Buradada kadın bir hata yapmaktadır, nüşuzlük yapmaktadır. Nüşuz kadın saliha kadının tersidir, bizde nüşuz olanı anlamak için saliha olanın ters özelliklerine bakmalıyız: "Kişinin sahip olduğu şeylerin en hayırlısını size bildireyim mi? O şey saliha bir kadındır. Kocası kendisine baktığında onu sevindirir. Emrettiğinde itaat eder. Yanında bulunmadığında da namusunu ve malını muhafaza eder. [Ebû Davud, Zekât, 32, 1644; İbn-i Mace, Nikâh, 5, 1857.]

Bunlar erkeğin haklarıdır, yerine getirmemek günahtır bir ceza gerektirir. Burada kast edilen zina aşamasına gelmemiş bir gönül verme veya uygun olmayan biçimlerde başka biriyle yaptığı flörttür. Böyle birisi ise ailenin kudsiyetini onarılamaz bir şekilde bozacağı bir şekilde hareket ettiği açıktır. [1]

Müfessir Ragıp İsfehani de nüşuzu "kadının kocasına buğz edip başkasını sevmesi" olarak tarif etmiştir. [Kutluay, İ. Kadına Şiddeti Meşrûlaştırdığına Delil Olarak Kullanılan Bazı Âyet ve Hadislerin Değerlendirilmesi. Marife Dini Araştırmalar Dergisi, 18(2).]

Naşize kadın ev işlerini yapmayan kadın değildir. Kadının ev işlerini yapma zorunluluğu yoktur İslam'da. Yani bir kişi çıkıp: "Hanımım yemek yapmadı bu yüzden vurdum" diyemez. İslam'da bu konuda şöyle bir yol çizmiştir: İlk başta sabredilir: Nisa 19. "Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmazsanız, olur ki bir şeyden hoşlanmazsınız da Allah ona birçok hayır koymuş olabilir …"

"Bir kimse karısına kin beslemesin. Onun bir huyunu beğenmezse, bir başka huyunu beğenir." [Müslim, Radâ, 61.]

Sonra o kadına öğüt verilir. "Bu nasihattan maksat ise kadınlara, Allah'tan korkmaların ve kocalarına karşı gelerek Allah'ın haram kıldığı bir şeyi yaptıkları takdirde günah işlediklerini kendilerine bildirmektedir." [Taberi Tefsir, Nisa 34 Tefsiri.]

Yani basitçe onları korkutmaktır, uyarmaktır. Hala serkeşlik yapıyorlarsa şöyle devam edilir: "Onları yataklarında yalnız bırakın; Onları örtünüzün altına almayın; Onların vücûdlarına

dokunmayın, Cinsel ilişkiyi ima edecek bir harekette bulunmayın.” [Ebussuud Tefsiri, Nisa 34 Tefsiri.]

Bundan sonra sert söz söylenilir: İslâm âlimleri bütün bu barış yöntemlerine rağmen eğer kadın serkeşliğini ve isyanını/nüşûz halini bırakmıyorsa, eşinin hiddetle sert bir söz söyleyebileceğini ifade etmişlerdir. Eğer bu ‚sert söz‛ amaca ulaştırıyorsa bunun darptan daha öncelikli bir yöntem olduğunu; zira darpta/ dövmede ‚kalıcı kırgınlık‛ riskinin bulunduğunu belirtmişlerdir. [İbn Hacer, Fethu’l-Bâri, X, 379-380.] Son seçenek olarak ise “dövün” deniliyor. [Peygamber'imiz (s.a) buna isteksizce izin vermiştir. İzin verdiği halde bile, bundan hoşlanmamıştır. [Mevdudi, Nisa 34 Tefsiri.]]

"Bu, acıtacak şekilde olmamalıdır. Meselâ omuzuna el ile veya misvak yahut hafif bir çubukla hafif şekilde üç kere vurulabilir. Çünkü maksat ıslah etmek olup başka bir gaye yoktur. Cessâs'm Cabir b. Abdillah yoluyla tahricine göre Hz. Peygamber (s.a.) Arafat'ta vadide hutbe irad edip şöyle buyurdu: "Kadınlar hakkında Allah'tan korkunuz. Şüphesiz ki onları Allah'ın emanetiyle aldınız ve Allah'ın kelimesi (nikâh akdi) ile ferclerinden helâl olarak yararlandınız. Sizin onlar üzerindeki hakkınız yatağınızı yabancılardan korumalarıdır. Hoşlanmadığınız kimselerin evinize girmelerine izin verirlerse onları hafif şekilde dövünüz. Onların sizin üzerinizdeki hakları da yemelerinde ve giyimlerinde onlara iyi bakmanızdır." [Müslim, Hacc H7; Ebû Dâvûd, Menâsik 56; İbn Mâce, Menâsîk 84; Dârimî, Menâsik 3-4.] İbni Cerir et-Taberî de bunun benzeri bir hadisi rivayet etmiştir. İbni Cüreyc de Atâ'nm şöyle dediğini rivayet etmektedir: Fazla şiddetli olmayan dövme misvak ve benzeri şeyle olur. Aynısı İbni Abbas'tan da nakledilmektedir. Katade, bunun iz bırakmayacak hafif bir dövme şeklinde olduğunu söylemektedir. Dövme helake götürecek şekilde olursa kocasının tazminat ödemesi lâzım gelir. Kur'an öğretirken, eğitim sırasında meşru olmayacak şekilde çocuğu döven hocanın tazminat ödemesinin vacip olması gibi. Kocanın peşpeşe aynı yere vurmaması, yüze vurmaktan da sakınması gerekir. Çünkü yüz, güzelliklerin toplandığı bir yerdir. Vururken bir şey kullanmamalı, hafif bir şekilde vurmaya dikkat etmelidir. Zira gaye o fiilden vazgeçirmek ve te'diptir, yoksa bazı cahillerin yaptığı gibi acıtmak, eza ve işkence etmek değildir. Hafif şekilde dövmek mubah olduğu halde alimler terk edilmesinin daha faziletli olduğunda ittifak etmişlerdir." [Tefsirü’l-Münir, Nisa suresi, 34. Ayet Tefsiri]

Kurtubi şöyle der: “Etki ve iz bırakmayacak, kemiğini kırmayacak, herhangi bir uzvunu çirkinleştirmeyecek, dürtmek ve benzeri şekilde olacak.” [Kurtubi Tefsiri, Nisa 34 Tefsiri.]

Razi ise şöyle der: “Asla ölümüne sebebiyet vermeyecek, kamçı ve sopa ile olmayacak, bükülmüş mendil gibi bir şeyle olacak.” [Tefsiri-Kebir [Razi], Nisa 34 Tefsiri.]

Görüldüğü gibi vurma tamamen sembolik kabul edilmiş.

Yani amaç şiddet değildir. . Kadın isterse kendini düzeltebilir. "Hayır! Bunu yapamam" diyorsa, din başka öneriler sunar. Mesela "hul‛ yoluyla" [Bakara 229. Hul; kadın ve erkeğin anlaşma yoluna giderek boşanmalarıdır. [2]] güzellikle ayrılmayı önerir.

Bazı kişiler şöyle karşı çıkıyor: Ayet dövün diyor, dövmek şiddetlidir. Fakat bu tamamen yanlış bir iddiadır. Peygamber kendisi böyle olmalı diyor, biz ona itaat etmeliyiz. Yine Sa’d

44’te vurmak için aynı kelime kullanılıp şiddetli bir vurma olmadığını görüyoruz: “(Bir yemini vardı.) "Eline bir demet bitki sapı alıp onunla vur ve böylece yeminini yerine getirmiş ol" (dedik). Gerçekten biz onu sıkıntılara dayanıklı bulduk. O ne güzel bir kuldu! Yönü hep Allah’a dönüktü.”

Yinede unutmamak gerekir ki: “Erkek, namusu lekeleyecek bir davranışta bulunmayan, yalnızca nâşize olan (nüşuz yapan) karısını dövemez, ancak ona karşı öfkesini ortaya koyabilir.” [3]

Kadın hala bundan sonra ıslah olmamışsa Allah 35. ayette şöyle buyuruyor: “Eğer aralarının açılmasından korkarsanız, o vakit, erkeğin akrabasından bir hakem, kadının ailesinden bir hakem gönderin. Her ikisi de aralarının düzelmesini isterlerse, Allah da aralarını bulur. Şüphesiz ki Allah, herşeyî bilendir, herşeyden haberdardır.”

Yani her iki aileden bir kişi çağrılıp, aralarını düzeltmek gerekir. Bundan sonra ki tek seçenek ise ayrılmalarıdır. Biz bu ayetten dövmek yerine koruma anlamını çıkartmalıyız çünkü ayetten şunu öğrenebiliriz: Kişi hanımına karşı öfkelenirse bile ona vuramaz. Buradaki dövme günümüzdeki gibi sinirlenince kalkıp kadını döven kendi egosunu tatmin eden bir erkek anlayışını yansıtmıyor. Böyle bir anlayışı kaldırıyor ve kadını sinirlenince hemen dövülmekten koruma altına alıyor. Çünkü erkek ilk aşamada çok sinirlenir ama bu erkeğe hemen döv demiyor. Erkek önce nasihat edip sonra yatağını ayırdığında ise zaten ilk sinir hali yatışmış olacaktır ve basit sıkıntılar çözülmüş olacak böylece basit olaylar yüzünden kadının üzülmesi engellenmiş olacaktır. Bu yüzden ayet erkeğe sinirlenince hemen kalkıp kadını dövme yolunu kapatmış oluyor.

Râzî, ilgili ayeti, nüşûze halindeki kadın için uygulanması gereken ıslah aşamalarının hafiften başlatılıp zora doğru sıralanmasını, amacın, kadını incitmek olmadığına delil gösterir. [Râzî, Mefâtîhu’l-Ğayb, X, 73-75.]

Yine ayetin sonlarında şöyle buyrularak: “Eğer size itaat ederlerse artık onların aleyhine başka bir yol aramayın” kadınların normalde dövülemeyeceğini savunuyor ve onların aleyhine olacak küçük kusurlar (yollar) aramamayı emrediyor. Kadına iyi davranmanın gerektiğini söyleyen onlarca hadis ve ayet vardır: "Birçok kadın Muhammed ailesine gelerek kocalarını şikâyet ediyorlar. Kadınlarını döven o kimseler, sizin hayırlınız değildir." [Ebu Davud, Nikâh, 42. Ayrıca bkz. İbni Mace, Nikâh, 51.]

"Kadınları, ancak kötüleriniz döver." [İbn Sa'd, 8/204.]

“Kadınlara iyi muameleden başka bir hakkınız yoktur.” [Tirmizi, Tefsir Tevbe, 3087.]

"Mü'minlerin iman bakımından en mükemmeli, huyu en iyi olanıdır. Hayırlınız, kadınlarına karşı hayırlı olanlardır." [Tirmizi, Radâ`, 11; Ebu Dâvud, Sünnet, 15; İbni Mâce, Nikâh, 50.]

“Sizin en hayırlınız, kadınlarına karşı iyi davrananlardır." [Tirmizi, İman 6; Hanbel, 6/47-99.]

“Kadına, ancak asalet ve şeref sahibi kimseler değer verir. Onları hor gören ve onlara ihanet edense, kötü ve aşağılık kimselerdir.” [Câmiü’s-Sağîr, 2/2129.]

"Kadınlari dôvenler, hayırlı adamlar değildir." [Müsned, Ibn-i Riyâzu's-Sâlihîn ve Terc. c. I, s: 320.]

“Mü’min bir erkek, mü’min bir kadına kızıp darılmasın! Eğer onun bir huyundan hoşlanmazsa, öbüründen memnûn olabilir.” [Müslim, c. II, s. 1091]

“Allah sizden; kadınlara karşı iyi ve hayırlı olmanızı ister; çünkü onlar, sizin analarınız, kızlarınız veya teyzelerinizdir." [el-Camiu’s-Sağir, el, sh.78, Hadis No: 1647.]

“Hanımınıza yediğinizden yedirin, giydiğinizden giydirin, ‘onları dövmeyin’, onlara ‘çirkin’ demeyin, fena söz söylemeyin.” [Ebu Davud, Nikâh, 40-41.]

"Ona baktığın zaman seni sevindirir." [İbn Mâce, Nikâh, 5.]

Görüldüğü gibi din, aileyi huzur ve mutluluk zemininde temellendirmektedir. [Nahl 80] Bu nedenledir ki, Hz. Peygamber (s.a.w.); "Eşler birbirinin cennetidir." buyurmuştur. [Tirmizî, Rada, 11; İbn Mâce, Nikâh, 50; İbn Hanbel, Müsned, II, 250,472.]

Hanımına şiddet uygulayan bir erkek, şiddetin boyutuna göre tazir [Zuhaylî, İslam Fıkhı Ansiklopedisi, VII, 473.] ve diyet gibi cezalarla cezalandırılır. Bu cezaların bir kısmı had cezası olarak ifade edilen fiili darbı gerektirirken, bir kısmı da ailenin sona erdirilmesi anlamına gelen boşanmalarla sonuçlanır. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v), eşini döven bir erkeği çağırtıp hanımını boşamasını istemiştir. O da boşamıştır. [Ebû Dâvûd, Talak, 54, 2228.]

Hz. Peygamber (s.a.v) zor günlerinde bile eşlerine zaman ayırarak sevgi ve şefkatle iltifat ediyordu. [Münâvî, Feyzü’l-Kadîr, V, 126-661.]

Hz. Aişe, Rasülullâh (s.a.v.)'in, ne hanımlarından ne de hizmetçilerinden kimseyi dövmediğini, eliyle hiç bir kimseye vurmadığını haber verir. [Müslim, Fezâil 79.]

Ahzab 21’e baktığımızda peygamber efendimizin güzel bir örnek olduğunu söyleyerek hiçbir kadın’a el uzatmıyacağımızı gösterir tamda peygamberin yaptığı gibi.

Kocası Ebû Amr İbn-i Hafs, kendisini üç talâkla boşamasının akabinde Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem, Fâtıma Bint-i Kays’ın, İbn-i Ümmü Mektûm’un evinde iddet beklemesini emretmiş ve ona: ″İddetin bittiğinde bana haber ver″ demiştir. Fâtıma Bint-i Kays iddetini tamamlayınca, Muâviye b. Ebû Süfyan, Ebû Cehm ve Usame b. Zeyd ona talip olmuşlar. Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem: ″Muâviye, malı olmayan fakir bir adamdır. Ebû Cehm ise, kadın döven bir kimsedir. Fakat Usâme b. Zeyd farklı!″ buyurdu. Fâtıma Bint-i Kays eliyle işâret ederek (beğenmeyerek): ″Usâme, Usâme” demiş. Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem de Fâtıma Bint-i Kays’a: ″Allah’a itaat etmek ve Resûlüne itaat etmek senin için daha hayırlıdır″ buyurdu. Bunun üzerine ben, Usâme ile evlendim ve bu evliliğimden çok memnun oldum. [Sahih-i Müslim, Talak 6 (36).]

Eğer İslam’da kadına el kaldırmak güzel bir şey olsa Peygamber bu kadını niye döven adamla evlendirmedi? Tegabün 14. "Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan da

size düşman olanlar vardır, onlardan sakının. Ama affeder, hoşgörülü ve bağışlayıcı davranırsanız, şüphesiz Allah da çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir." Bu ayetin nuzül sebebine baktğımızda şunu görürüz: "Bu âyeti bazı Mekkeliler hakkında nazil olmuştur ki, onlar müslüman olmuşlar ve Medine'ye Peygamber (sallallahü aleyhi ve sellem)'in yanına gitmek istemişlerdi. Hanımları ve çocukları da onları bırakmaya razı olmadılar. Sonra kalkıp Resulullah'a geldiklerinde insanların dinî bilgileri kavramış olduklarını görünce zevcelerine ve çocuklarına ceza vermeyi düşündüler. Bunun üzerine Allahü teâlâ bu âyeti indirdi." [Hak Din Kur'an Dili, Tegabün suresi, 14. ayet Tefsiri.]

Basitçe deniliyor ki: Müslüman erkekler hanımlarını cezalandıracaktı, bu ayet bunu engelledi. Onlara zarar vermek yerine iyi davranmaya ve affetmeye teşvik etti.

"Hafif şekilde dövmek mubah olduğu halde, âlimler terk edilmesinin daha faziletli olduğunda ittifak etmişlerdir. İbn Sa'd ve Beyhâkî'nin Ebû Bekir es-Siddik'in kızı Ümmü Kulsûm'den, şöyle dediğini tahric etmişlerdir: "Erkekler kadınları dövmekten nehyedilmişlerdi. Sonra Rasûlullah kadınları (cüretlerini artırdıkları) şikâyet edince o da dövme hususunda erkekleri serbest bıraktı ve şöyle buyurdu: "Hayırlılarınız dövmeyecektir." Ömer de bu konuda: "Onları hayırlılarınız olarak bulmayacaksınız." buyurmuştur. Muamelede iyiliği emreden: “Ya iyilikle tutmak ya da güzellikle salmak..." [Bakara 229] âyetinin de gösterdiği şekilde hadis ve eser (sahâbe sözü), dövmeyi terk etmenin daha iyi ve evlâ olduğuna delâlet etmektedir. Başka bir hadis de bu hususu teyit etmektedir. “Biriniz karısını köle döver gibi dövüyor, sonra da günün sonunda onunla aynı döşekte mi yatıyor!" [Buhârî, Tefsîru sûre (91)1; Müslim, Cennet 49]

Nisa 19’da ise direkt şöyle buyrulur: “Onlara iyi davranın ...” Yine Rum 21’de erkek ve kadın arası ilişkinin bir delil olduğunu söylenip, aralarında sevgi (aşk) ve şevkat olduğu söyleniliyor. Aşk dövmek ile mi olur? Nur 6-9. “Eşlerine zînâ İsnad edip kendilerinden başka şahidleri olmayanların herbirisinin şahitliği dört defa "Kendisi muhakkak doğru söyleyenlerdendir" diye Allah adına şehadet etmesidir. Beşincisinde de: "Eğer yalancılardan ise Allah'ın laneti üzerine olsun" diye şehadet eder. Kadının: "Billahi o, muhakkak yalancılardandır" diye dört defa şahitlik etmesi, o zevceden cezayı Savar. Beşincisinde de: "Eğer o doğru söyleyenlerden ise Allah'ın gazabı benim üzerime olsun" der.”

Bu konuda Ebu Hureyre’nin rivayet ettiği, Hz. Peygamber ile Sa’d b. Ubade arasında geçen şu konuşma dikkat çekicidir. “Sa’d b. Ubade: “Ya Rasulallah! Eşimle birlikte olan bir adamı bulduğumda dört şahit getirinceye kadar ona bir şey yapmayacağım, öylemi?” Hz. Peygamber: ‘’Evet, öyle’’ Sa’d: “Asla olamaz! Seni hak din ile gönderen Allah’a yemin ederim ki, ben hiç beklemeden kesinlikle onu kılıçtan geçiririm.” Rasulullah yanındaki arkadaşlarına dönerek: ‘’Efendinize bakın, neler söylüyor! O gerçekten çok kıskanç ama ben ondan daha kıskancım, Allah ise benden de kıskanç.” [Müslim, Lian, 16.]

Burada Peygamber sen kıskançlığın sebebiyle eşinle zina halinde yakaladığın adamı öldürmek istiyorsun ama senin kıskanç olduğunu bilen Allah ve Rasülü bunu yasaklıyor, demektedir. [KÖSE, Saffet (2015). Genetiğiyle Oynanmış Kavramlar ve Aile Medeniyetinin Sonu, Konya: Nehir Vakfı Yayınları, s. 330.]

Görüldüğü gibi son derece ağır ve yüz kızartıcı namus suçu olan zina halinde yakalanan eşe dahi şiddet ve cinayete geçit vermiyor Kur'an ve Peygamber. Eğer İslam'ın amacı kadını aşağılamak olsa böyle ayetler iner miydi?

Nisa 36. "Allah'a kulluk edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anababaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın. Allah kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez."

Hemen iki ayet sonra Allah "yakın arkadaşa iyi davranın" diyor. Bunun içine kadınlarda dahildir, tefsirler ile çok kolay şekilde ulaşılabilecek bir bilgidir. [Celaleyn; Beydavi, Nisa 34 Tefsiri.]

"Âyetin İlahî Vasıflarıyla Bitmesindeki Hikmet: Daha sonra Cenâb-ı Hak, "Yani onlar bu terbiye etme esnasında geçimsizliklerinden vazgeçip, itaat ederterse, işi yokuşa sürmek ve eziyet etmek maksadıyla onlan dövmeye ve onları yataklarında yalnız bırakmaya bir yol aramayınız. Çünkü Allah çok yücedir, çok büyüktür" buyurmuştur. Allah'ın yüceliği, cihet bakımından değil ve büyüklüğü cüsse bakımından değildir. Aksine O, bütün mümkinât hakkında kudretinin mükemmel ve meşîetinin geçerli olması bakımından yüce ve büyüktüradıyallahü anhllah Teâlâ'nın âyetin sonunda bu iki sıfatını getirmesi, son derece yerindedir. Bu, şu bakımlardan yerinde ve güzeldir: a) Bu ifâdenin maksadı, kocaları hanımlarına zulmetmeleri konusunda tehdid etmektir. Bunun manası, "Her nekadar kadınlar sizin zulmünüzü defetme hususunda zayıf, haklarını alma hususunda âciz iseler de, Allahü teâlâ yüce, kahir, büyük ve kadirdir. Onların haklarını sizden alır ve onlar için adaletini icra eder. Binaenaleyh onlardan daha güçlü kuvvetli ve derece bakımından daha yüksek olmanız sebebi ile aldanmayınız" şeklindedir. b) Onlar size itaat ettiklerinde, daha güçtü ve kuvvetli olduğunuz için, onlara zulmetmeyiniz. Çünkü Allah da sizden yüce ve herşeyden büyüktür. O, hak olmayan şeylerle mükellef tutmaktan münezzeh ve bendir. c) Allahü teâlâ yüce ve büyük olmasına rağmen, sizi ancak gücünüzün yeteceği şeylerle mükellef tutuyor. İşte siz de aynı şekilde, o kadınları, sizi sevmekle mükellef tutmayınız. Çünkü onlar buna güç yetiremezler. d) Allah, yüce ve büyük olmasına rağmen, isyankâr kimseyi, tevbe ettiği zaman, sorumlu tutmuyor ve hatta onu bağışlıyor. Binaenaleyh kadın geçimsizliğine pişman olup bu huyundan vazgeçtiğinde, sizler onun tevbesini kabul edip onu cezalandırmamaya daha lâyıksınız. e) Allahü teâlâ, yüce ve büyük olmasına rağmen, kulların zahirî halleri ile yetiniyor ve onların içlerindekini ortaya dökmüyor. Binâenaleyh kadınların zahirî halleri ile yetinip, onların kalplerindeki sevgi ve buğzu araştırmamanız sizin için daha uygun bir davranıştır." [Tefsiri-Kebir [Razi], Nisa 34 Tefsiri.]

İbn-i Kathir bu sözlerin önemini şöyle ifade ediyor: "Erkeklere, eğer haklı bir sebep olmaksızın eşlerine karşı suç işlerlerse, Allah'ın, onların koruyucusu, en büyükleridir ve hanımlarına karşı gelenlerin ve onlarla haksız yere uğraşanların intikamını alır." [İbn Kathir, Abu al-Fida, Tafsir al-Qur'an al-'Azim, (Beirut: Dar al-Kotob al-'Ilmiyah, 1998) c. 2, s. 258-259.]

Elmalılı’da benzer şeyler söylemektedir: "Mutlaka şunu kesinlikle bilmeliyiz ki Allah Teâlâ pek yüksek ve pek büyüktür. Bundan dolayı Allah'tan korkunuz da kadınlara karşı size vermiş olduğu kuvveti kötüye kullanmayınız. Allah'ın size karşı gücü, sizin kadınlara karşı gücünüzden çok fazladır. Ve sizin Allah'a karşı günahlarınız, kadınların size karşı işledikleri suçlarından daha çok ve daha küstahçasına olduğu halde, Allah sizin tevbelerinizi kabul ve günahlarınızı affederken size itaat eden hanımlarınızın meydana gelen kusurlarını nasıl affetmezsiniz ve nasıl olur da onlara saldırmak için bahane arar durursunuz?" [Hak Din Kur’an Dili, Nisa 34 Tefsiri.]

İddia II: Kadına hiçbir durumda vurulmaz.

Cevap: Niye? Kadın ihanet edip erkeği şamar oğlanına çevirebiliyor ama? Şirretlik, çirkeflik, arsızlık cırtlaklıklarını erkeğin suratına suratına yapıştırabiliyor ama? Kadının aldatıp erkeğe boynuz takmasından âla, okkalı dayak mı olur? Kadın; erkeğin psikolojisinin kaburgalarını kırınca şiddet olmuyor da, erkeğin duygularının yüzünü gözünü morartıp patlatınca dayak olmuyor da, erkek misilleme yapınca niye "kahrolası" oluyor? Erkek deriye vurunca şiddet oluyor da, kadın; beyni neşterle kesip kıymık kıymık edince neden vahşet olmuyor?

Erkeğin elinin kalkması şiddet oluyor da, kadının ruha kaynar asit dökmesi niye şiddet olmuyor? Ten ruhtan daha mı çok acıyor, sızlıyor? (Kadını cadaloz-hain, erkeği sütten çıkmış ak kaşık yaptın şimdi ama!) Ateistler ayeti pamuk gibi narin, azize ruhanisi kanatsız melek kadıncağızla, kalas gibi "ayı" adamın boks savaşıymış gibi lanse edince sorun olmuyor da, biz ayet cadaloz-hain kadınla ezilmiş erkeğin nefsî müdafaasından bahsediyor deyince niye sorun oluyor?

Ayette böyle yaka silkindiren, cazgır, şerli kadın yoksa, ciyak ciyak sivri dil çuvaldızlarını erkeğin beynine saplayan kadın yoksa, lime lime yırtılan ruhuna misilleme diye erkeğin vurduğu hafif tokat da yok. O zaman sorun nerede? Kadın dikenli diliyle erkeğin ruhuna Çin işkencesi yapabiliyor ama?

Zehirli hakaret iğnelerini bombardıman gibi erkeğin beynine beynine füzeleyebiliyor ama? Ve bunlar şiddet olmuyor da, erkeğin kanayan, kesilen, inleyen duygularına misilleme olarak hafif sillesi niye şiddet oluyor? Her zulme kısas oluyor da, kadının yaptığı zulme niye kısas/misilleme olamıyor? Kadının zulmedebilme torpili mi var? Kısas dokunulmazlığı mı var? Kadının ten dokunulmazlığı oluyor da, erkeğin niye duygu/ruh dokunulmazlığı olamıyor?

Bu ayet; erkek ruhunu delik deşik edilmiş poligon tahtasına çeviren kadına, erkeğin misilleme hakkıdır sadece. İslam’da suçlu olan herkes dövülür. Beni Kureyzalı bir kadın sahabelerin üzerine değirmen taşı yuvarlıyor, bunun sonucunda bir sahabe şehit oluyor. Bu kadının kafası kesiliyor. Şimdi bu kadın diye öldürülmeyecek mi? O zaman PKK’lı kadınlarıda öldürmemeliyiz, onlar içinde ağlamalıyız? Hayır böyle bir şey yok, kadın suçlu, katil. Psikolojide “Ben dili sene dili” diye denilen bir şey var. Örneğin bir çocuk bir yaramazlık yapar yada diyelim ki derse geç geldi. Bu çocuğa “niye derse geç geliyorsun?” denilmez.

“Derse geç gelmen beni üzüyor, bana şöyle oluyor, böyle oluyor ...” denilir. Ateistlerde bunu göklere ve yere sığdıramıyorlar. “Bu muhteşem bir üslup, sürekli bunu kullanmalıyız.” demeye getiriyorlar. Bunun temelinde ise hümanizm yatmaktadır fakat hümanizm her yerde geçerli olan bir şey değildir. “Ben dili sen dili” olayını her seferinde kullanmak, karaktersiz nesillere yol açar. Çocuk bizim üzülmemeniz için, yada ona bir şey demiyelim diye, bir şey yapmamaya başlar. Hayır bu karakterin onda oturması lazım, karşıdaki kişi önemli olmamalı.

“Ben zaten iyiyim, ben zaten dersime geç kalmam.” demelidir. Peki bunun konuyla alakası nedir? Şöyle ki: Üstteki biri, amir biri, altındaki olanla “ben” dili ile konuşamaz. Misal olarak, hiç şöyle bir komutan gördünüz mü: “Hey askerlerim sizin hazır ola geçmemeniz bana çok elem veriyor.” Böyle bir şey söylese, insanlar bu komutanla ne yapar? Dalga geçer değil mi herkes? Güler yani. Peki bu komutanın ne demesi gerek? “Dikkat!” diyerek herkes hazır olucak, “Kalk!” diye bağıracak, herkes kalkacak vs.

Yani sert bir dil ile hitap edecek. Üst alta hitap ederken, yeri gelirse emreder, “ben” dili ile konuşamaz, “sen” dili ile konuşur yani: “Sen gel! Sen git! Sen yap!” demelidir. Ya da şöyle: Bir hırsıza gidip nasihat edemeyiz. Ona gidip “Hırsız kardeş, bak evime girmen beni çok rahatsız ediyor, bana çok zarar veriyor, bana böyle yapmanı istemiyorum, bu beni üzüyor.” denilir mi? Hayır, “Kes sesini! Otur!” deriz, hatta ona vurarız.

Bir tane daha örnek vereyim: Türkiye’de çözüm süreci olmuştur. PKK’ya “ben” dili ile konuşuluyordu. Yani şöyle deniliyordu: “Bakın bunu yapmanız bizi zor duruma sokuyor, şöyle yapmayın, böyle yapmayın ...” PKK ne yapıyordu? Dalga geçiyordu. Ne zaman ki kafalarına sığınak delici bombalar yağdırıldı, “Tövbe, teslim!” demeye başlamışlardır. Bu ne demek oluyor? Ateistlerin övdükleri “ben” dili, her zaman yararlı olan bir şey değil ki hatırlatayım, ayette yinede ilk başta “ben” dili ile başlamayı emrediyor.

Unutmamak gerekir ki bütün hukuk sistemlerinin kendine mahsus özelliği vardır. Darp konusu da İslâm ceza hukukunun caydırıcı karakterinden kaynaklanan bir husustur. Ceza ve mükafatlarda niyet ve amacın rolü büyüktür. Dolayısıyla cezalar hükümlere, hükümler de niyet ve amaca göre şekillenir. Mesela, öldürme olayı sonuçta aynı olmasına rağmen ‚hataen‘ veya ‚kasten‘ olmasına göre farklı hüküm alır ve farklı ceza gerektirir. Bu nedenledir ki, ıslahı amaçlayan darp/dövme ile fesadı amaçlayan ‚zina isnadı‘, hükmün beyanı ve cezanın terettübü açısından aynı değildir. Birincisinde hem isyankâr kadın hem de aile kurtulurken, ikincisinde masum ve iffetli kadının hem şeref ve onuru lekelenmekte hem de ailesi yıkılmaktadır. Ayet ve hadîslerdeki darp kelimesine bu açıdan bakılması daha makuldür.

İddia III: "Dayakla terbiye mi olur!“

Cevap: Kısas terbiye için değil, adalet için uygulanır zaten? Kadın şiddet uygulasın, ama erkeğin misilleme hakkı olmasın? Nerede adalet? Kadın bi cansa erkek ne? Biz yinede bunu terbiye edici olarak alalım. Madem dayak terbiye etmiyor, zina ayeti fantezi olsun diye mi 100 sopa vur diyor?

"Kadına dayak atılır mı? diye itirazlarda bulunanlar ve bunu ilkel bir yöntem sayanlar eksik değildir. Böyle bir itiraza cevap vermeden önce şu soruyu sormak lâzımdır: Peki kadın her türlü saygı sınırını aşar, evde devamlı huzursuzluk çıkarır, kocasını dinlemez, keyfine göre yaşamak isterse, ne yapmak gerekir? Öğüt hiç tesir etmiyor, büsbütün tepkiyle karşılanıyor, cinsel ilişkinin kesilmesi bilâkis onu memnun ediyorsa, onu kendi haline terketmek mi daha iyi olur? Yoksa başka bir çareye baş vurmadan onu hemen boşamak mı daha yararlıdır? Kur'ân, sergilediği üç yöntemle sonuca varmamızı öğütlüyor. Bazı kadınlar sözden, nasihattan, yıkılan aile yuvalarını örnek vermekten anlar. Bazı kadınlar cinsel ilişkiyi kesmekten hiç hoşlanmaz, kıskançlık ruhu harekete geçer ve daha fazla dayanamıyarak yola girme ihtiyacını duyar. Bazı kadınlar bunların hiçbirinden anlamaz, biraz kaba ruhlu, inatçıdırlar, dayaktan korkar, ya da hiç hoşlanmazlar. Böyle bir şeyin olmasını arzu etmezler. Kocası bu yola başvurunca, kadınlık vekarının zedelenmesine daha fazla imkân vermeden kendini düzeltir, hak ve vecibelerini yerine getirmeye başlar. Kur'ân bu yolda ısrar edilmesini önermiyor, bir çare olarak gösteriyor, sonuç alınmadığı takdirde hakemlere baş vurulmasını emrediyor. Çünkü Allah yarattığı kullarının psikolojik yapılarını, tutum ve davranışlarını en iyi bilendir. İlâhî hükümlerini bu hikmet ve bilgisine göre koymuştur. Kadına karşı kaba kuvveti harekete geçirmenin fazla bir yararı yoktur. İncitmiyeçek, yarabere yapmıyacak kadar dövmek bir yol ve metotdur. Hattâ bu metoda başvurulurken için için şöyle düşünmek veya demek gerekir: Beni kadından daha güçlü kılan Allah bir gün beni de benden güçlülerin eline teslim edebilir. Çünkü ceza amelin cinsindendir." [İlmin ışığında asrın Kuran Tefsiri, Nisa suresi, 34. Ayet Tefsiri]

"Burada kadın dövülür mü diye bir hatıra vârid olabilir. Evet, dövülmez, fakat bu ifadede kadın demek nâşize, âsıye karı demek olmadığı da unutulmamak lâzım gelir. Sırasına göre insanca olmak üzere birkaç tokat, hiss-i isyan ile sukuta doğru giden hırçın bir karıya kadınlık şereff-ü terbiyesini bahşetmek için güzel bir ders olabilir. Ziya Paşa merhum: 'Nush ile yola gelmeyeni etmeli tekdir, tekdir ile uslanmayanın hakkı kötektir' demiştir. Zamanımızda Kur'ân'ın işbu emrini su-i tefsir ederek dillerine dolamak isteyen bazı Avrupalılar görüyoruz. Fakat ne garip bir tesadüftür ki biz bu âyetin tefsiriyle meşgul olduğumuz sırada bir Fransız mahkemesinin kocası tarafından dövülmüş olan bir Fransız karısının ikame ettiği davaya karşı 'hırçınlık edip kocasını tehevvüre getiren bir kadının yediği dayaktan dolayı talak davası ikamesine hakkı olmadığına' hükmettiğini gazeteler ilan ediyordu." [Elmalılı M. Hamdi Yazır, Hak Dîni Kur'ân Dili, 2/1351 ve 1 no'lu dipnot.]

Bazı kadınlar vardır, söz bazen yetersiz kalır, idare edilmek istenirler, biraz sert erkeklerden hoşlanırlar. Buna örnek vermek gerekirse herkesin tanıdığı bir ünlünün durumu anlatması şöyledir; Demet Akalın: İki tokat atsa boşanmazdık. İncir çekirdeğini doldurmayacak şeylerden kavga çıktı. Genelde çıban başı benim. Zor bir kadınım. Problemler benden çıkıyor. Oğuz'un benden tek bir isteği vardı; İstanbul'da sahneye çıkmamı istemiyordu. Huzurumuz bozulur diye düşünüyordu ki haklıydı da. Sonunda sözüne geldim ama Oğuz'un. Belki iki tokat atsaydı otururdum. Ama Oğuz böyle biri, hayatta yapmaz. Kavga ederken bile sesini yükseltmez. Boşanalım dediğin de bağırıp, çağırsaydı, ben dururdum. Biraz maçoluk istiyorum. [Hürriyet, 15 Mart 2007.]

İddia IV: "Erkeğe, hanımını ne sebeple dövdüğü sorulmaz." [Ebu Dâvud, Nikâh 43, (2147); İbn Mace, Nikah, 51.]

Kocaya karısını niye dövdüğü sorulmaz diyor hadis.

Cevap: Bu rivayet, İbn Kathir'in aktardığı 'Ali bin el-Madini, [4] gibi bazı alimler tarafından zayıf olarak kabul edilmiştir.

Biz bunu sahih olarak alırsakta sorun olmuyor. Kavganın nedeni onların özelidir, eşlerin özeli sorulur mu? Hadis seyret ve engel olma demiyor, onları ayır, ama "Abi ne geçti aranızda, yenge ne yaptı ki?" diye magazin malzemesi arama diyor. Kadını kurtar, ama mahremiyeti kurcalama diyor. Belki namus konusu, adam kalkıp karısının işlediği günahı sana mı anlatsın?

es-Sindî haşiyesinde, İbn Mâce'deki rivâyet için şu kısa bulunmaktadır: "Denildiğine göre "ne sebeple dövdüğü sorulmaz" ile kast edilen nüşûzdur. Yani erkeğe o konuyu sorma, şartlarına ve sınırlarına uyduğu takdirde onu kınama.َ فِيم soru edatı olması halinde mânâ şöyle olur: Erkeğe hangi şeyden dolayı karısını dövdüğü sorulmaz; çünkü kimi sefer onun söylenmesi hoş olmayabilir." [5]

Konumuz olan rivâyetin yer aldığı hadîs kitaplarından Sünen-i Ebû Dâvûd'u Türkçe'ye tercüme ve şerh etmiş olan Necati Yeniel ile Hüseyin Kayapınar, bu rivâyetle ilgili olarak, şunları söylemektedirler: "Açıklama: Bir erkeğe karısını dövmesinin sebebini sormak doğru olmadığı gibi, onun bu hareketini kınamak maksadıyla kendisine "Bu kadını niçin dövüyorsun?" gibi sözler sarf etmek de caiz değildir. Çünkü onun bu kadını, kendisini çok haklı kılan, fakat açıklanması da o derece sakıncalı bulunan bir sebepten dolayı dövmüş olması mümkündür. Bazi hükümler: 1. Bir erkeğin meşru sebeplerden dolayı hanımını hafifçe dövmesi caizdir. Bir kadının hangi sebeplerle dövülebileceği 2145. hadîsin şerhinde açıklanmıştır. 2. Bir kimseye karısını niçin dövdüğünü sormak caiz değildir." [6]

Kaynaklar:

1. Eşref Yazar, İSLAM AİLE HUKUKUNDA EŞLER ARASINDAKİ GEÇİMSİZLİK VE ÇÖZÜMÜ, Yüksek Lisans tezi, ERZURUM-2007.

2. eş-Şevkânî, Neylü'l- Evtâr, VI, 246; İbn Âbidîn, Reddu'lMuhtâr 'ala'd-Dürri'l-Muhtâr, III, 439-465.

3. İbn Arabî, Ebu Bekr Muhammed b. Abdullah, Ahkâmu'l-Kur'an, Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, t.y., I, 536–538.

4. İbn Kathir, Abu al-Fida, Musnad al-Faruq, (Al-Mansurah: Dar al-Wafa, 1991) c. 1, s. 182.] Ahmed Şakir, [Şakir, Ahmad, al-Musnad li Imam Ahmad, (Cairo: Dar al-Hadith, 1995) Hadis 122.] Nasır el-Din el-Albani, [Al-Albani, Nasir al-Din, Da'if Sunan Abu Dawud, (Riyadh: Maktaba al-Ma'ārif, 1998) Hadis 2147.] Şu'ayb el-Arna'ut, [Al-Arna'ut, Shu'ayb (ed.), al-Musnad li Imam Ahmad, (Beirut: Risale yayınları, 2001) Hadis 122.] Dr. El-Türki, [Al-Turki,

Muhammad bin Abdul Muhsin (ed.), Musnad Abu Dawud al-Tayalisi, (Giza: Hijr Publications, 1999) Hadis 47.] ve El-Adwi [Al-‘Adwi, Abu ‘Abdullah Mustafa, al-Muntakhab min Musnad ‘Abd bin Humayd, (Riyadh: Dar al-Balinsiyah, 2002) Hadis 37.

5. es-Sindî, Hâşiyetü’s-Sindi alâ İbn Mâce, el-Matbaatu’l-İlmiyye, Kahire, 1313, 1/234.

6. Necati Yeniel, Hüseyin Kayapınar, Sünen-i Ebû Dâvûd’un Türkçe Tercemesi ve Şerhi, Şamil Yayınevi, İstanbul, 1989, 8/286.